

Nro. 33.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Aprilisnek 23-ik napján 1799-ik
esztendőben.*

Béts.

Felséges Urunk testvér öttse *Ferdinand* Toskanai Nagy és Fő Herczeg, az el múlt szerdan, dél után *Florentziából* ide érkezett.

Közelgetvén az az idő, a' mellyben a' Francia Királyi herczeg asszony, *Maria Terésia Filippina*, jegyes mátkájához, az Artésiai Gróf első szülött fiához, az ölzve párosítás végett *Mitauba*, Kurlandiának fő városába fog menni, a' múlt szeredán 12 óra tájban udvarlására mentek az itt lévő külföldi követ-ministerek, kavallérok, és dámák.

B. *Kray* F. M. Lajtinántot, mind ennekelötte, tett mind kiváltképen a' Francziák által mostanában

K k

el kezdődött ellenségeskedéstől fogva, Olasz Országban gyűjtött hasznos érdemeire nézve hadi Tárnok mesternek; a' Lobkovitz könnyű szerű lovas regementnek Obesterét *Sommariva* és a' *Frölich* gyalog regementjének fő Strázsamesterét *Reinwald* urakat, az Olasz Országi tlatákban mutatott különös hivatásokért, a' M. Terézia vitézi Rendnek kis kereszt tagjaivá tenni méltóztatott Fels. Urunk.

Hasonló érdemeikre nézve, *Korherr* Major a' *Nádasdy = Richter* Major a' *Wenkheim* Rböl Obrist-lajtnantokká; *Sterndahl* Kapitány a' Toskánai N. herczeg Rböl fő Strázsamesterre; *Tietz* fő hadnagy a' *Nádasdy =* és *Tacco F.* Hadnagy a' *Jordis* Rgböl Second Kapitányokká, és *Kovachevich A.* Hadnagy a' *Warasdi* Rgböl fő hadnaggyá tétettek.

○ *Constantin* Orosz Császári Nagy Herczeg kívánván a' Magy. Királyi Nemes Testörző sereget is gála öltözetében meg szemlélni, e' folyó hólnapnak 18 ikán, Herczeg *Eszterházy Miklós* Gen. Major Urral, mint itt való mulatasától fogva szüntelen való Társalkodójával együtt, reggeli kilenczedfél óra tájban, a' Magy. Gárda Házhoz ki lovaglott, kit is már akkor az egész Magy. Királyi Nemes Testörző sereg, Erd. Előjáróival egyetemben, gála forma ruhájában, ló háton, a' nyári lovaglő helyen két rendben álva készen várt. — Oda lett érkezésével, Melt. B. *Splényi Mihály* F. M. Lajtnantnak, és ezen Nemes sereg második Kapitányának jelenlétében, sok érdemeiről nevezetes Oberster Titt. *Szarvasy József* Ur, hozzá kezdett a' Commandirozáshoz, és minekutánna a' nevezett Orosz Császári N. herczeg a' lovakon paradirozó tiszti urakat meg szemlélte volna, őket lassú lépésben *en colonne* fel marfiroztatta, 's eleinte kettesével, azután ismét négyesével defiliroztatta, 's végre lováikról le szállitván, gyalog egy sorba állította. Ekkor Ő Nagy Herczega a' Hadnagy Urak közzül egyhez menvén, ötöt elő hátul, tétőtől fogva talpig, és az egész köntösének minden némű szerit, 's hüvelyéből ki vont kardjának for-

máját meg vizsgálta, 's nem győzte elegendőképen tsudálni, 's ditsirni forma ruhájának szépséget.

Ezen szemlelésnek végződése után fel ment ő Nagy Herczegsége Hercegeg *Eszterházy* Ur Gárda Házban lévő szobaiba; Mélt. B. *Splényi Mihaly* F. M. Lajtinánt, es Obester *Szárvasi* Urakat is meg látogatta, sőt némelly tiszt Uraknak szobáikat is meg szemlélte. Utollyára a' N. Garda Cancellariájába és Kápolnajába is el ment.

Olasz Ország.

Masszor is említettük már mi azt, hogy a' *Pedemontiumi* provisoria Kormányfűk hazájoknak a' Fr. Republikával leendő öfzve kaptsolttatasára nézve biztosokat küldött a' Párisi Directoriumhoz. Sokan nagy kedvet mutattak ez eránt, de számosan találtattak, még az úgy nevezett patrioták közül is olyanok, a' kiknek nagyobb kedvek vólt arra, hogy azon herczegség egy különös, és más-tól nem függő Republikává tétetődjék. A' fent nevezett Provisoria Kormányfűk, nagy pompával, és hármasszinű Fr. Zászlóknak elő való vitetések által nyilatkoztatta ki a' maga akarátját. Ugyan akkor az Independensek, az az, különös Republikát kívánók is nagy pompával mentenek ki, és *Pedemontiumi* zászlokat vivén magok előtt, ekként kiáltoztanak: *Ellyen a' Pedemontiumi Republiha, a' szabadság, és a' mástól való nem függés!* E' két részre hajlott szakaszok öfzve találkozván egymással, öfzve háborodtak, és ha a' *Turini* Commandirozó Fr. Generalis polgár *Grouchy* öket le nem tsendesítette, 's honnyaikba villa nem utasította vólna, el nem kerülték vólna a' vérontást. — Erőszakkal le nem tsendesithette öket a' nevezett Fr. General, *Turinban* 1000, az egész herczegségben 6000 emberénél több nem lévén, a' kik igen nagy munkával tarthatják a' titkon békételenkedő népet zábolán. — Hogyha ezen herczegség is öfzve fog a' Fran-

czia Respublikával kaptfoltatni, hasonló sorsra fog a' Liguriai (vólt Génuai) Respublika is jutni. Közönségessen azt veszik észre, hogy a' Pedemon-tiumi Kormányzokkal nemcsak meg nem elégszik a' nép, sőt inkább gyomrából útálja azt, kiváltképen értésére esvén, hogy el végezvén a' Fr. Respublikával leendő öszve szerkeztetéseket, semmi emlékezetet nem tett a' Statusnak 100 millióból álló adosságaira, és a' papiros pénzre nézve.

A' Cifalpina Respublikában is nevedik alattomban a' nép közt való békételenség, szomorúan tapasztalván, hogy mindent szabad tettése szerint mivel a' Kormányzók, szaporitva a' törvényeket, igen kegyetlenül bánik az azokat általhá-gó szegény emberekkel; hogy a' gazdagoknak törvénytelen tfelekedeteiket bé húnnyt szemekkel nézi; hogy szüntelen szaporitva a' közönséges adót, és hogy a' Status szükségéire ki tükart pénzel roszszul gazdálkodik. Leg közelebb ismét 2 milliót vetett a' kereskedőkre. — A' Francziáknak minden hólnapban 1500000 livert kell zföldba fizetni, e' mellett különösen 3 millió livert, és 500000-et eléségre, ide nem számlalván azon 150 millió livert, a' mellyet ezen Respublika esztendőnként fizetni köteles. — A' pénz ugyan benn marad a' Respublikának tartományaiban, de csak a' tisztviselőknek kezeikben, a' melly által, mint szintén *Párisban*, a' bujaság öregbitetik, a' népnek erköltsi tulajdonsága pedig nagyon vesztegetődik.

A' Génuai kereskedésre ügyelő ministerium, *Martius 27-ik* 's következett néhány napjain gyűlést tartván, azon kárnak fel számlalásában foglalatoskodott, a' melly a' *Livornóba* ki szállott Nápolyi seregek által, az azon kikötő helyben lévő Génuai kereskedő hajóknak akkor okoztatott. A' most Livornóban lévő Francziák, avval vigasztalják a' Génuai kereskedőket, hogy ők vissza fogják ákárt téríteni.

Michelino Génuai hajós kapitány, a' ki 18 na-

pi tengeri utazása után Alexandriából Génuába vissza ment, esküves alatt vallotta a' tengeri dolgokra ügyelő Hivatal előtt, hogy *Bonaparte* fővezér, Egyiptomban lévő armadiájával együtt, jó egészségben legyen; hogy a' veres tengernek partjait is hatalma alá vetette; hogy a' múlt *Januarius* közepén 15000 emberrel indult Palestinának Acre nevű várasa ellen (hajdan Ptolemáisnak neveztetett); hogy a' több hadi népét *Kajróban*, és Egyiptomnak több nevezetes várasaiban hagyta hátra; hogy egy Liguriai hajó ment *Jánuarus* végén Alexandriába, mellynek kapitánya sok levelet vitt *Bonaparte* vezérnek, a' mellyeknek ez feltétebb örvendett; hogy ő vele, t. i. *Michelino* kapitánnyal együtt 40. többnire Liguriai hajók eveztek ki az *Alexandriai* kikötő helyből, az ott vigyázó Anglus hajóknak hírek nélkül; hogy ezek sok bombi golyobisokat hánytának oda bé, a' benn lévő Fr. hajóknak megégetetésekre, és hogy öszve is rontottak már egynehányat; végtére, hogy az ott lévő Anglus tengeri erő 4 linea hajóból, 2 fregatból, 1 corvetből, 2 brigantinából és 2 bombardirozó hajóból állyon.

A' *Gauthier* Fr. Generális vezérlése alatt *Toskánai* N. herczegségbe bérukkolt 7000 főből álló Fr. sereg, rész szerént *Cisalpinai*, rész szerént *Pedemontiumi*, rész szerént *Lengyel* truppokból állott, és a' mint már irtuk, *Martius* 25-ik napján ment bé *Florenczia* várasába. Mingyárt akkor el foglalták a' váras kapuit, a' herczegi palota előttvaló strázsa házat, a' várasnak minden erősségeit, és minden fegyverekből ki vetkeztették a' N. Herceglégi katonaságot. A' következő napon a' nevezett Generál, és *Reinhart* minister szállása előtt öszve gyült patrióták egy deputatiót külvén az utolsóbbhoz, azt kívánták, hogy ottan is a' democratica igazgatás formája állitattassék fel. Végére a' szabadtság fáját is fel állitották, és örömknek ki nyilatkoztatására, házaikat is éjjeli lámpásokkal világosították meg.

Azon 42 magazinumokat, a' mellyek Livornóban az Anglusokhoz tartoztak, el foglalták, 's meg petsételték a' Fr. Commissariusok, azokat, a' kik vagy adósság, vagy egyéb vétkeik miatt fogóságban tartattak, szabadon eresztették, minden ott lévő emigransokat, más idegeneket, és gyanus személyeket onnan ki üztek, az egész Herczegségben lévő Toskánai katonaságot fegyverektől meg fosztván, *Luckába* küldötték rabfágba.

Német Ország.

Gróf *Metternich* Császári meg hatalmazott minister, következő Jegyzést küldött *Rastadtban*, az ott lévő Fr. ministerekhez: — „Minthogy, *ugy mond*, a' Fr. Kormányzéknek azon sok biztatásai mellett is, mellyeket a' Ném. Birodalommal leendő békefég szerzés eránt gyakorta ki nyilatkoztatott, valósággal hadat indított Német Ország ellen, minthogy semmi bátorságot nem lehet a' szükséges levelezésre nézve reményleni; és minthogy a' Congressusnak helye is, mellyre mindenkor különös figyelmetességgel kellene lenni, a' fegyver tsörgesei közt vagyon: arra való nézve olly parantsolatott vett az alább irt ő Császári Felségétől, mint a' Birodalomnak fejétől, hogy a' jelenvaló körülállások közt többé semmi részt ne vegyen a' békefégről való alkudozásban, nem tsak, hanem leg ottan hagyja el a' Congressus helyét, és adja ezeket tudtokra a' Fr. Respublika meg hatalmazott ministerjeinek s. a. t. *Költ Rastadtban Aprilis 9 ikén 1796 ben.*

Erre mingyárt más nap egy választ küldöttek Gr. *Metternichnek* a' Fr. ministerek, de ő fel sem bontotta az azoknak hozzá küldött irásaikat, hanem illyen ki jelentés mellett, hogy ő a' Fels. Császár vilagos parantsolatja szerént, többé semminémü correspondentiába velek nem botsátkozhatik; azokat nékiek vissza küldötte.

A' Göttingai Universitásnak igen hires, érde-

mes, és hasznos Tanítója Professor *Gatterer*, e' folyó hólnapnak 4-ikén, életének 73 ik esztendejében; nem külömben Német Országának nevezetes Orvos Doctora *Unzer*, Altonában, Aprilis 2-ikán, életének 72-ik esztendejében meg hóliak.

A' Palatinatusi Vál. Fejedelem *Jósef Maximilian*, 20 ezer recrutát állítat ki Baváriai tartományaiából, a' kikkel 40 ezer főre szaporodik armadaiaja. — A' Palatinatusban, 's egyéb birodalmiban lévő katonaságot mind Bavariába menni parantsolta.

Helvétziai Respublika.

Ezen köz Társaságnak Kormányfője, a' jelenvaló háborúra szükséges költségeknek ki szerzetéseket végett, bizonyos summa pénzt kíván költsön fel venni, 's annak hypothecájául a' nemzeti jószágokat rendelni. — E' mellett egy hirdetményt tétetett közönséggel a' Directorium, mellyben nemcsak a' Helvétziai lakosokat, hanem meg az ott tarózkodó idegen nemzetbeliéket is arra serkenti, hogy legyenek a' jelenvaló kétséges ki menetelű környülállások közt azon Respublikának segítségére.

Minden Helvétziai ifjakat fegyvert fogni, 's a' határ széleire menni parantsolt, az engedetleneket örökségeinek el vételével és halállal fenyeget azon Directorium.

Nem akarván a' Bernai Canton, a' Luzérni Directorium azon parantsolatjának engedelmeskedni, melly szerént minden fegyverfogható Helvétusnak a' Respublika szélső határjainak védelmezésére kellett volna menni, *Berna* várasa többekkel együtt ostromló állapot alá tétetődött. E' mellett, mind ott, mind *Bázelben* el fogattattak, 's *Hünningente* küldettettek azok rablágra, a' kik a' democratica constitutio ellenségeinek lenni tapasztaltattak. Nevenként *Mérian*, *Steiger* Kapitány, az ifj. *Burkard*, *Wisz*, *Ejcher*, *Pestaluz*, és *Orell* polgárok

— A' *Tigurumi* hegyeken erős lántzokat, és batte-riákat készített Gen. *Massena*.

Egy 30-ik Martiusi *Tigurumi* közönséges levélben a' következő dolgok olvastatnak : Tiz naptól fogva, *úgymond*, nyughatatlankodtató szorongattatások közt van Helvéczia. A' Francziák-
nak azon fel tételek, melly szerént roppant tábor-
ral akartak Német Ország belső részeibe bé nyo-
mulni, a' mint tudva vagyon, semmive lönn. *Martius* 21-ik napjától fogva, tsak nem mindenkor szomorú hírek érkeztek hozzánk a' Svéviai kerületben történt hadi dolgokról, a' mellyeket sok lakosok nem kissebbíteni, hanem inkább szörnyíteni kívántak. Sokaknak ábrázatjaikon lehetett a' Cs. Kir. seregeknek szerentséjeket és akadályait olvasni, es annál bizonyosabb nints, hogy már fel is vagynak azoknak neveik titkon jegyeztetve, a' kik az új Kormányynak tagjaivá tétődnek, de a' kik közül egészen ki vagynak a' democratianak barátjai rekelztetve. Jól tudják, hogy a' Franczia ármádia a' Rénuson által jött hogy sok szer sebesek vitettek *Tigurumba*; hogy sok meg véretett Fr. katonaság tébolygott imitt amott az utakon. — Azt sem lehetett el titkolni, hogy sokszor próbát tett ugyan Gen. *Massena Feldkirch* mellett, de mindenkor vissza véretett Cs. K. Gen. *Hocze* által, a' melly tsatákban a' *Bonaparte* győzhetetlen 57-ik brigadája, igen sokat vesztett s. a. t. Mintegy két napig tartott ez a' kétséges szorongattatás, azután egynéhány vigasztaló hírek is jöttek. *Massena* azt írta a' *Tigurumi* lakosoknak, hogy nints okok a' félelemre, a' mik eddig történtek, azok hasonló a' könnyen el oszolható fellegekhez, a' mellyek után sokkal ditsőségesebben szokott a' nap fényleni. Azzal biztatta őket, hogy mihelyt több segítség fog Olasz Országból hozzája érkezni, azonnal ő is több népet fog a' Rénus mellé küldeni. Ugyan akkor sok tartománybeli katonaság gyülekezett öszve, és soha nem képzelt, 's nem várt készséggel mentek hazájok szélső hatar-

jainak védelmezésekre. — A' Tigurumi Cantonból hat vagy hét ezeren jelentették magokat, és ezek is oda mentenek. Tegnap este kettős tudositást vett a' municipalitás; az első ízerént egy más Fr. Generálra bizta *Massena* a' Graubündenben, és Rheinthalban lévő Fr. seregeknek kórmányát, maga pedig *Schafhausenbe* ment (de oda is késő, mivel onnan is ki szoritattak a' Francziák); a' másik ízerént *Tirolisba* nyomúlt be a' Fr. ármádia, sok embert fogott el az ellenség közzül, ágyút is nem kevesett nyert. (Onnan is ki üzték őket a' Cs. K. seregek, és a' Tirolisi fegyveres lakosok.)

A' Helvécziai lakosoknak gondolkozása módja a' vallásnak külömbségéhez nagyon alkalmaztatva, 's ugyan e' miatt nem egy forma tüz lelkefti őket hazájoknak védelmezésében. Néhány Cantonokban nagyobb készséget mutat arra a' nép, mint másokban. — Itten örömmel nyúl a' fegyverhez, amott pedig bukdokik előtte, 's később honnyából ki költözni, mint az új Constitutionnak védelmezésére magát ajánlani. — Tiszteket is nehéz közükbe találni, 's töbnire a' *Tigurumi* már szolgált emberek közzül kell őket választani, a' kik kevés hajlandofággal viseltetnek, a' mostani alkotmányhoz. — *Tigurumban* az oda vitetett sebes katonákon kívül, egy Franczia sints, önnön magok a' polgárok állának írázsákon. — Egy oda való polgár mások hallattára azt mondván, hogy mind gaz ember az, a' ki a' Császár seregei ellen marsirozik, nyakon kapatott, és botot is kapott a' tartománybeli vadász katonáktól, és ha néhány polgárok pártját nem fogták volna, rossz vége lehetett volna a' szégeny embernek.

Nagy Britannia.

Az Irlandiai, vagy Hiberniai rebellio titkos okainak meg vizsgálattására ki neveztetett Commissió által készitetett munka nyomtatás által tétetődött közönségellé. Ebben a' munkában rendel,

és nevenként előfzámaltatnak azok a' titkos társaságok, a' mellyek az Irlandiai rebelliónak gerjesztésében foglalatoskodtak. Ezek a' társaságok tartván attól, hogy az ő feltételek a' másokkal való levelezés által világosságra jöhet, mind Angliába, mind Scotiába spionokat küldöttek magok czimborás társaik közül, és ezek által igyekeztek a' pártosságot azon Országokban ki terjeszteni. — Sőt néhány Német Orzági kereskedő városokban is czimborás társakat kerestek magoknak, 's azokban is ki hintették a' Fr. Jakobinismus mételeyes magvát. — Ezen titkos Társaságoknak gonosz feltételek abban állott, hogy mihelyt a' rebelliónak a' tüze *Dublinban* Hyberniának fő városában ki üt, azonnal *Londonban* is kellyenek fel az öszve szövöttek rebellisek, és elsőben is a' *Parlamentumra* azután a' *Toverre*, és a' Bankóra rohanyának. — Mellyre nézve újabbán kemény rendelkezéseket adott ki a' Kormányfzék a' politica Társaságoknak szükebb határok közzé leendő szorítások végett.

Irlandiának Angliával és Scotiával leendő öszve kaptsoztatásáról *Pith* minister által tétetett planumot mind a' Felső, mind az Alsó Parlamentum helybe hagytak 's bé vették, ambár az *Alsóban* hosszas vetélkedés lett legyen is a' miatt a' ministerialis és antiministerialis rész között. — Azólta egynéhány apró könyvetskéek jöttek ki nyomtatásban ezen fontos tárgyról.

Egyikben, mellynek *The Union* a' neve, előfzámaltatnak azon fontos okok, a' mellyek azon Orzágnak Angliával való öszve kaptsoztatására iuditották *Pith* ministert, mellyek közt a' következők a' nevezetesebbek: 1) hogy semmi alkalmatosságok ne legyen a' Francziáknak az Irlandiai Parlamentumban lévő patriota tagokkal való egyetértésre. — 2) hogy az által is öregbedjen Angliának hadi és tengeri ereje. — 3) hogy ekképen semmi Parlamentuma nem lévén Irlandiának, az azon Orzágból *Londonba* küldettetendő par-

lamentalis tagok által könnyebben eszközölhesse *Pith* minister maga fel tétéleit, — 4) hogy az Irlandiába ki szállani szándékozó Francia flottának semmi segedelmet ne adhassanak az Irlandiai titkos Jakobinusok s. a. t.

Tudtára adatván az a' Londoni Kormányzéknek, hogy a' Brestiai kikötő-helyben lévő Fr. flotta már ki készült, és valamelly titkos expeditió végett nem sokára ki is fogná abból evezni; megparantsolta az Admiralitasnak, hogy az azon kikötő helyet zárva tartó Angliai flottát öregbítése egynéhány linea hajókkal; hogy a' *Kingsmill* Admiralis flottáját küldje az Irlandiai tengeri partok mellé vigyázatra, és hogy a' Batáviai Republikának *Texelben* lévő, de magát a' Brésti flottával öszve kaptsolni igyekező flottáját zárassa bé szorosabbau, 's küldetessék oda azon végre Lord *Duncan*.

Francia Respublika.

Az Ex-Duna Francia ármadián, Svéviai kezületben esett szerentsétlenségről, 's annak Rénus vizén lett vissza takarodasáról, Aprilis 4-ikéig, semmi officialis tudositást nem adott ki a' Directorium. Ellenben Florentziának, Livornónak, és az egész Toskánai Nagy Herczegségnek Fr. truppok által lett el foglaltatásokról ditsekedve emlékezik a' Párisi *Redacteur*. Azt is emliti, hogy *Bonaparte* brigade Commendans, a' ki sokféle törvénytelenségeket vitt a' Nápolyi ármadiánál végbe, onnan *Párisba* vissza hivattatván, Aprilis 4-ikén, az *Abbatia* nevezetü fogházba tsukatott, és hogy a' következő napon *Lefebvre* Generális is, a' ki a' Martius 26-ikán történt tsatában sebet kapott, oda küldetett; de miért, miért nem, arról halgat a' *Redacteur*.

Mivel a' Párisi Directoriumnak tekintete, méltosága, és meg maradása a' választó Gyülekezetek eránta való indulatjának mivóltatól függ: arra való nézve leg nagyobb figyelmetelleggel visal-

tetik az eránt, kiket és minemü tagokat választottanak azok a' törvényhozó Tanátsoknak tagjává.

Mind Német, mind Olasz Országokban rosszul folynak a' Francziákra nézve a' hadi dolgok: arra való nézve az Egyiptomi kedvesebb hirekkel kívánja a' Directorium a' népet vigasztalni, a' melyeknek mivóltokról, mások által semmi bizonyost nem halhat a' Publicum. Egy onnan; t. i. Egyiptomból *Párisba* vissza ment hadi tisztt, Kapitány *Gnery*, azt a' hirt vitte oda, hogy *Bonaparte* fővezér, 80000 emberrel szaporította volna maga ármadiáját az Egyiptomban lakó Coptusok, Örmények, Görögök, és Zsidók között, és hogy olly állapotban légyen, hogy akarmélly nagy hadi erőnek is ellene állhat.

Azonközben igaz az, hogy az Ex-Duna Fr. ármadiának fő hadi szállása, *Aprilis 6 ikán Strasburgba*, 's más napon *Schiltlingheimba* tétetődött által, és hogy *Kéhlben* 's ennek környékén 10000 embernél több nem maradt, a' kik, ha tsak úgy fog nékiek a' hadi szerentse ezután is, mint eddig szolgálni, ott sem maradhatnak meg sokáig.

Gen. *Bernadotte* *Aprilis 11 ikén* azt hirdettette ki a' kormánya alatt vólt tartalék ármadiánál, hogy ő, beteges állapotja miatt, kénytelen azon ármadiát el hagyni, 's gyógyítására végett az *Aquisgranumi* fürdőkbe menni, holott nem ez az ő el tavesésének a' valóságos oka, hanem ez, hogy azon tartalék ármadia a' nagy ármadiával, melyet *Jourdán* helyett, ezután Gen. *Joubert* fog commandirozni, öszve fog kaptasoltatni.

Ez a' tüzes Fr. patriota, tudniillik Gén. *Bernadotte* két dolog által tette magát, ezen tsak most kezdődött háborúban nevezetesse, vagy inkább, két dolog által piszkolta meg a' maga hirét, úgymint: 1-sőben a' *Filipsburgi* várnak igen kevély hangon lett fel kéretése, 2-szor azon *Frankfurt* varasához küldött levele által, mellyben kemény fenyegetődzések mellett azt kívánta, hogy küldettefienek el on-

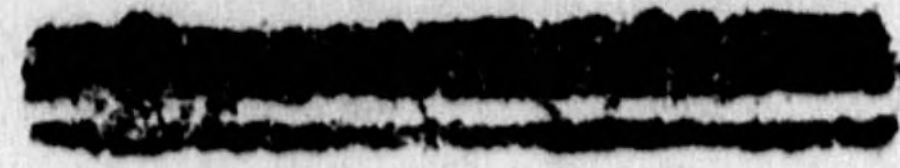
nan az ott lévő Cs. K. és Orosz Császári Agen-
sek; de valamint az elsőben, úgy az utólsóban
is hajó törélt szenvedett az ő negédsége.

Hadi Történetek és Környülmények.

Melas Fő lovas Generál, a' ki mingyárt elein-
te, az Olasz Országi Cs. K. armadiának fő vezér-
jével tétetődött Fels. Urunk által, egynéhány hétig
tartott betegsége után, oda szerentséssen meg ér-
kezett, és mingyárt olly jelentést küldött a' Fels.
udvari hadi Cancellariához, melly szerént *Chiesa*
háta mege vonta magát az ellenség, a' mi előjá-
ro seregeink a' *Mincio* vizén által költöztek, és
ezen Tudositás el küldetésének alkalmatosságával,
Goito előtt, a' *Lavoltai* és *Monzanbonai* tetőkön
tanyáztatnak. — Arról is jelentést teszen *Melas* fő
lovas Gen., hogy a' Cisalpina Respublikához tar-
tozó 's a' *Mincion* túl fekvő *Beschiera* nevű vá-
rast és erősséget csak távolról zárták ugyan bé
hadi seregeink, de hogy gyakorta a' várig is bé
mentek órállóink, és sohol semmi ellenséges vigyá-
zatokra nem találtak.

Továbba hogy *Klenau* Gen. az alatta lévő
portázó néppel *Mantuát*, a' *Molinalla* nevű sántz
mentében körül vette, hogy el hagyván az ellen-
ség *Govornolot*, a' *Mincion* lévő hidat el rontot-
ta, de hogy újobban meg építették azt a' miéink,
hogy *Klenau* Gen. a' *Lago-Scuro* mellett vigyáza-
ton állott ellenféget el tüpte; 's azon alkalmatos-
sággal 4. ágyut is nyert; hogy Gen. *Wukasovich*
bé rontott a' *Bresciani* tartományban, és reménysé-
ge szerént majdan öszve kaptsohattya magát az
Olasz Országi fő armadiával. — Végtére, hogy
a' Cisalpinai nép, 's különösen, a' *Mantuabeliek*
nagy hajlandósággal viseltettefenek a' Fels. Aus-
triai Ház eránt.

Ezeken kívül, három féle Tudositást közlött a'
Fels. udvari Cancellaria a' múlt pentekén este a'
Publicummal, ugymint 1) A' *Martius* 21-ikén, Své-

viai kerületben történt *Osterachi* tsatáról környülál-
lásosan. — 2) A' *Tirolisban*, nevezetellen *Tauffer* és
St. Mária mellett, *Aprilis* 4-ikén esett viaskodásról.
— 3) Azokat a' rendeléseket adja elő, a' mellyeket
Gr. *Bellegarde* F. M. L. Olasz Országi ármadiánknak
könnyebflégére, a' *Bresciai* tartományban Gr. *Alcaini*
Gen. által tétetett.

Az első Tudositásban azokat az intézeteket
is közli a' Fels. hadi Cancellária a' Publicummal,
a' mellyeket *Károly* Kir. fő herczeg a' *Jourdan* ár-
madiája bellyebb való nyomulásának meg aka-
dályoztatására, és ha a' szükség úgy hozná ma-
gával, az avval való szembe szállásra is, eleve
tett. Mivel mindazáltal, mi már ezt, *Martius* 29-
ikén, a' 26-ik szám alatt költ Magy. Kurirunknak
elsőbb lapjain summásan ugyan, de érthetőképén
közlöttük Erd. Olvasóinkal, szükségtelennek tart-
juk azokkal, a' miket ottan le irtunk, a' papiroft
tölteni. Elég légyen mostan a' következő dol-
gokat meg jegyzenünk: a) hogy azon tsatajában
5000 embert és 3 ágyút vesztett az ellenség; a' mi
meg holt, és sebbe esett katonáinknak pedig 2160-
ra ment a' száma. — b) hogy ezen tsatában ka-
pótt Fr. Olztály Gen. *Lefevre* sebet. — c) hogy Gr.
Nauendorf és *Kempf* Cs. K. Generálok' vitézi bátor-
ságoknak és eleve tett böltsintézetjeiknek kell ezen
győzedelemnek nagy részét tulajdonítani. — d)
hogy minden ezen történetben jelen vólt *Stabalis*
és fő tisztek jelessen viselték magokat. — e) Neven-
ként ditsirtetnek Gr. *Gyulay* és *Kienmeyer* Gene-
ralok; *Obester Chlauwer* a' *Benyowski* Rgböl;
Rousseau ártilleria kapitány, *Neithart* fő had-
nagy, *Juerzik* Obristlajt. a' *Generalquartiermeister-*
Stabtól; *Obristlajt. Ullrich*, Kap. *Latscher* és F. Had-
nagy *Fenyvesi* a' *Wenkheim* Rgböl; F. Hadn. *Beust*
az *Erbachéból*, és F. Hadn. *Rosner* a' Gen. Quar-
tiermeister *Stabtól*.

A' 2-ik Tudositásban 1. az adatik elő, hogy a'
St. Máriai ütközetben 90 és egynehány nagy és
kishordó munitiót, ugymint, puskaport és golyóbit

nyertek győzedelmes seregeink az ellenségtől. —
 2). hogy az ellenségnek vakmerő ellentállása, és jó pozíciója miatt, mi is meg lehetősen vesztettünk. Tisztjeink között 1 Kapitány, 1 F. Hadnagy és 1. Zászlótartó holt meg; 4 kapitány, 4 F. Hadnagy, 2 A. Hadnagy, és 3 Zászló tartó esett sebbe; 2 fő és 1. A. Hadnagy fogattatott el. A' sebbe estek között valók Hadnagy *Botos* az Eszterházi Antal regből; és F. Hadnagy *Lang* az Erdödy huszárok között.

Ditfirtetnek jeles viseletekre nézve a' többek közt: Obristlajt. *Gr. Khevenhüller* és Kap. *Percmann* az Eszterházi Antal Regből; *Rakovszky* lovas Kapitány és *Lányi András* fő hadnagy az Erdödy huszár seregéből.

A' 3-ik Tudostásban azon diverziokról tétetődik emlékezet, a' mellyeket *Gr. Bellegard* parancsolatja, és *Gr. Alcaini* Gen. intézetjei ízerént, *Wukaszovich* Gen., és *Brodanovich* Obester a' Bresciai tartomány határain tettenek, 's azok által nagyon könnyítették a' *Kray* F. M. L. *Verona* környéken kezdett operatióit.

Brodanovich Obester, Aprilis 8-ikán, viradtkor meg tamadván az ellenség külső őrállóit, nemcsak meg verte, hanem *Genale*, *Brebion*, és *Gardola* helységekből is ki üzte őket. (Ezen helységek a' *Garda tónak* bal oldalán, *Breseia* körül fekszenek). — Ugyan ő, t. i. Obester *Brodanovich*, avantgardáját *Garguano*, a' több népet pedig *Brebion* mellett telepítette le.

Gen. *Wukaszovich*, az ellenségnek *Caffaro* és *Bagulino* mellett lévő tanyait el foglalta, és a' *St. Antonio* erős sántzaiból is bajonetakkal őket ki üzte, annakutánna *Rocca d'Anfo* mellett maga letelepedvén előre küldötte avantgardáját.

Magyar Ország.

Kassan Aprilisnek 8-ik napján. Ezen Tekint. *Abauj Vármegyének* építő Székje, Főispán *Urunk*,

nagy meltoságú *B. Orczy László* Ő Exceltenciaja elő ülése alatt; ezen folyó hólnapnak 3-ikán tartott, a' mellyben a' Rendeknek köz tettzésekből 1-ső All-Ispannak *Titt. Bizaki Puky László* Ur, 2-ik All-Ispannak *Selyebi Tisza Ferencz* Ur; Fő Jegyzőnek *Kis-Vajdái Szentimrey Gábor*; 1-ső All-Jegyzőnek *Fái Fáy János*, 2-ik All-Jegyzőnek *Kói Komáromi István*, betfűletből való All-Jegyzőknek *Fületinczi Kelcz N. N.* és *Domokos István* Urak választattak. — Generalis Perceptorrá *Zombory Gábor*; 1-ső Fiscalissá *Domokos Sámuel*, Vice Fiscalissá *Pósa Gábor*, betfűletből való Fiscalissá *Kádas Imre* Urak tétetődtek. — Szolga birákká választattak: A' Kalsai Járásban *Lánczy Ferentz* Fő-Jábrodi *Jábróczky Mihály* All-Szolgabiróva; a' Füzéri Járásban *Zombory Ferencz* Fő-Sóvári *Soos György* All-Szolgabiróva; a' Tsereháti Járásban *Alt János* Fő-Jakabfalvi *Dániel* All-Szolgabiróvá; a' Szikszai Járásban *Nagy Réthi Darvas János* Fő-Fancsali Ifj *Joob Mihály* All-Szolgabiróvá; a' Gönczi Járásban Ifj. *Bárczay Ferencz* Fő-Fáy *Károly* All-Szolgabiróvá s. a. t.

Az építő szék napjának estéjén komédia és bál volt; más nap este önnön maga Fő Ispán Urunk Ő Excellentiája szabad bált; *Aprilis 7-ikén* 48 fogásból álló vendégséget adott az építő székre nagy számmal felgyülekezett Urafágognak.

*

*

*

A' kik a' *Magy. Kurir* ezen folyó fel esztendőre való taksajanak felküldéséről talán megfelejtkeztek, emlékeztetnek általunk hozzánk küldött leveleikben tett fogadásoknak hová hamarabb leendő beteljesítésére.

D. D. S.